

Uitwisseling met een school uit een andere taalgemeenschap

**BRUSSEL
VOL TAAL**

Categorie

- Tolereren
- Waarderen
- Inzetten

Tag

- leren over taal
- taalprofiel
- aandacht voor vorm
- thuistaal als opstap
- welbevinden
- talenbeleid
- talensensibilisering
- ouderbetrokkenheid

Doelgroep

- eerste graad
- tweede graad
- derde graad

Duur

- 5 à 10 minuten ⌚
- 1 lestijd 🕒
- meerdere lestijden 🕒🕒
- project 📅

Korte beschrijving activiteit:

Een taal leer je het best als je die actief gebruikt. In communicatie die écht telt, hoef je niet bang te zijn om fouten te maken. Dat maakt de taalleerder vlotter en zelfzekerder.

Wil jij de horizon van je leerlingen verruimen, hun kennis van de wereld verbreden en hun motivatie verhogen om andere talen te gebruiken? Dan is een uitwisseling met een school uit een andere taalgemeenschap wellicht een goed idee. Tegelijkertijd doe jij als leerkracht heel wat inspiratie op door eens 'over het muurtje te kijken'.

Laat je inspireren door onderstaand stappenplan met tips voor een goede voorbereiding.

Formuleer je beweegredenen en doelen

Waarom wil je een uitwisseling met een andere school opstarten? Welke meerwaarde zie je? Welke concrete doelen streef je na?

Als je je beweegredenen en doelen duidelijk en specifiek formuleert:

- is het gemakkelijker om collega's, de directie of ouders te overtuigen;
- kun je gerichter zoeken naar de juiste partner(s);
- besteed je er automatisch meer aandacht aan en komt je project doordachter over;
- heb je meteen criteria voor de evaluatie achteraf.

Bepaal de vorm van je project

Uitwisselingsprojecten bestaan in verschillende vormen. Voor welke vorm je kiest, hangt uiteraard af van de doelen die je vooropstelt voor de uitwisseling.

Projecten voor leerlingen

- Contacten zonder de klas te verlaten: laat leerlingen digitaal samenwerken met partnerklassen rond een bepaald thema. Zo komen ze in contact met leerlingen die een andere taal spreken. Een bekend uitwisselingsplatform is [eTwinning](#). Op de website vind je inspirerende verhalen en voorbeeldprojecten.
- Fysieke uitwisselingen tussen leerlingen: regel ontmoetingen tussen leerlingen voor gezamenlijke activiteiten. Bepaal samen met je partnerschool het aantal ontmoetingen en de regelmaat. Vóór er daadwerkelijk een ontmoeting plaatsvindt, maken de leerlingen al kennis met elkaar via bijvoorbeeld brieven, videobellen of virtuele opdrachten. Denk je aan een Franstalige school in jouw buurt of trek je verder weg? [Swap-Swap voor scholen](#) kan jou helpen met deze zoektocht.

Projecten voor leerkrachten

- Samenwerking met andere scholen: leerkrachten(teams) werken samen door bijvoorbeeld. goede praktijken uit te wisselen, nieuwe methodieken te verkennen of materialen te ontwikkelen. Het Erasmus+-project **CRADLE** is daar een voorbeeld van. Lees hier het [praktijkvoorbeeld](#) van Unescoschool Koekelberg
- Samenwerking met andere organisaties: werk samen met bedrijven, universiteiten of educatieve organisaties aan een product voor jouw school. Zo kun je techniekoffers samenstellen of een app om Frans te oefenen uitwerken. Ook voor zulke samenwerkingen kun je een aanvraag indienen bij Erasmus+.

Creër een draagvlak op school

De steun van je directie is onontbeerlijk bij een uitwisselingsproject. Toch zal het pas echt leven als je er vanaf de opstart ook je collega's, leerlingen en ouders bij betrekt.

Maak en houd het project zichtbaar door bijvoorbeeld een fotomuur te maken in de inkomhal, nieuwsberichten in de (digitale) schoolkrant te plaatsen, leerlingen reclame te laten maken tijdens de oudercontacten of resultaten te bespreken tijdens een personeelsvergadering.

Zoek geschikte partner(s)

Zodra je concreet weet waarom en hoe je een uitwisseling wilt opzetten, kun je gericht op zoek gaan naar één of meerdere partners. Neem de tijd om een partner te vinden die op dezelfde golflengte zit, die dezelfde noden en prioriteiten ervaart en die jouw enthousiasme deelt.

Voor de organisatie en de inhoudelijke uitwerking van het project is het belangrijk dat de projectcoördinatoren de gemeenschappelijke werktaal voldoende beheersen.

Partners kun je vinden via o.a.:

- je eigen netwerk
- (internationale) seminaries en nascholingsmomenten
- sociale media bv. LinkedIn
- online tools om partners te zoeken (zie [info en bronnen](#))

Bereid het project samen met je partner voor

De essentie van een uitwisselingsproject is samenwerken. Dit betekent dat je als partners samen aan eenzelfde thema werkt, dat er continue interactie is en dat jullie doelgericht werken aan een gezamenlijk eindresultaat.

Neem daarom genoeg tijd om elkaar te leren kennen, vertrouwen op te bouwen en afspraken te maken over de inhoud en timing van het project.

Denk ook samen na over de manier waarop jullie zowel binnen jullie eigen scholen als naar externen communiceren over het project en de resultaten. Om je project herkenbaar te maken, kan het bijvoorbeeld de moeite zijn om een logo te ontwerpen of je project een inspirerende titel te geven.

Stel je subsidiedossier op

Voor uitwisselingsprojecten bestaan er verschillende subsidiemogelijkheden (zie [info en bronnen](#)).

Check vooraf of jouw projectidee past in de criteria van de subsidieaanvraag en of de deadline voor het indienen van de aanvraag haalbaar is.

Tips en voorbeelden:

	Projecten voor leerlingen	Projecten voor leerkrachten
<p>Werk rond een centraal thema</p> <p>Kies het thema breed genoeg, maar bakken subthema's af. Op die manier kun je er langere tijd rond werken en geef je je project een duidelijke opbouw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - klimaat, bv. water - kunst - ondernemerschap - storytelling – verhalen vertellen - ... 	<ul style="list-style-type: none"> - outdoor learning - team-teaching - ICT-beleid, bv. nieuwe mediatools integreren - talen leren op jonge leeftijd, bv. verkennen van methodieken - ...
<p>Zorg voor continue interactie</p> <p>Elkaar informeren is niet hetzelfde als doelgericht samenwerken. Daag elkaar uit om te reageren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wedstrijd / quiz - schattenjacht, bv. via Google maps - video's met vragen, recepten, opdrachten, ... - elkaars ecologische voetafdruk meten en er uitdagingen aan koppelen om ze te verminderen - ... 	<ul style="list-style-type: none"> - gespreksgroepen - video's met situatieschetsen - stellingen beargumenteren - hospiteren en feedback geven - lesmaterialen uitwerken, uitwisselen en aanvullen - ...
<p>Werk naar een eindproduct toe</p> <p>Dit geeft het project een duidelijk doel en zorgt voor dynamiek. Een ideal eindproduct bevat elementen van de verschillende betrokkenen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - een boek met een gemeenschappelijk verhaal - een tentoonstelling met kunstwerken rond oorlog en vrede - een website of app met een voorstelling van de stad in 2050 - ... 	<ul style="list-style-type: none"> - een inspiratiebundel met motiverende werkvormen voor vreemdetalenonderwijs - een speel- en leerrijke speelplaats - een toolbox met lesmaterialen - ...

Meer info en bronnen:

Tools om partners te vinden

- Swap-Swap
- eTwinning
- Erasmus+

Een recent overzicht van tools om partners te zoeken, vind je op de website van **Europahuis Ryckvelde**:
<https://www.ryckvelde.be/nl/ga-internationaal/partnerfinding>

Subsidiemogelijkheden

- VGC: [Subsidie voor meertalige projecten op school 2022-2023](#) voor scholen die projecten opzetten om de meertaligheid op school te waarderen of in te zetten.
- Het programma [Buurklassen](#) van de Vlaamse Overheid financiert klasuitwisselingen tussen een Vlaamse school en een school uit een buurland van België.
- Het [Prins Filipfonds](#) speelt een sleutelrol bij de ondersteuning van projecten en initiatieven die leiden tot ontmoeting en uitwisseling tussen de verschillende gemeenschappen van het land.

Praktische informatie en materialen

Ryckvelde vzw (2014). *Horizon. Gids voor het uitwerken van grensoverschrijdende projecten in het basis- en secundair onderwijs*. Geraadpleegd op 29/06/2022 via <https://www.ryckvelde.be/nl/ga-internationaal/ondersteuning/gids-voor-grensoverschrijdende-projecten>

Epos stimuleert en ondersteunt samenwerking, internationalisering en mobiliteit in onderwijs en vorming:
<https://www.epos-vlaanderen.be/>

Swap-Swap (2019). *Checklist voor het organiseren van een uitwisseling in schoolverband*. Geraadpleegd op 06/07/2022 via <http://swap-swap.be/wp-content/uploads/2019/04/Checklist-NL.pdf>